

# **PROGRAM PROFILAKTYKI ZESPOŁU SZKÓŁ PUBLICZNYCH NR 2 w Wadowicach (Szkoła Podstawowa nr 5 i Gimnazjum nr 3) 2011/2012r.**

## **1. WSTĘP**

Szkolny program profilaktyki powstał w oparciu o diagnozę środowiska szkolnego Szkoły Podstawowej nr 5 i Gimnazjum nr 3

### **Diagnozy środowiska szkolnego dokonano na podstawie:**

- rozmów i obserwacji uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych
- spostrzeżeń i odczuć uczniów
- problemów zaobserwowanych przez nauczycieli i rodziców

## **2. PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE W ZESPOLE SZKÓŁ PUBLICZNYCH NR 2 w Wadowicach**

1. Zaniżona frekwencja uczniów – wagary, ucieczki z lekcji, spóźnienia się na lekcje
2. Trudności w nauce, niskie potrzeby edukacyjne niektórych uczniów i lekceważenie obowiązków szkolnych
3. Obniżona kultura osobista uczniów
  - a) przejawianie braku szacunku wobec innych
  - b) agresja słowna i wulgaryzmy
  - c) niewłaściwe zachowanie się uczniów
  - d) obniżona samokontrola emocji i zachowania
4. Zakłócenia w procesie prawidłowej komunikacji
5. Podejmowanie przez uczniów prób zachowań ryzykownych
  - a) zachowania agresywne w stosunku do innych osób

### **3.CELE SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI**

- 1.Minimalizowanie zagrożeń i zaburzeń zachowania poprzez pomoc i wspieranie młodzieży i ich rodziców, nauczycieli w rozwiązywaniu różnego rodzaju problemów osobistych szkolnych
- 2.Wzmacnianie postaw i zachowań społecznie pożądanых
- 3.Wspieranie w dążeniu do rozwoju osobowości i świadomego stosunku do siebie i innych osób
- 4.Budowanie dobrych osobistych kontaktów uczeń – uczeń, uczeń- nauczyciel, nauczyciel – rodzic
- 5.Zaszczepianie wśród uczniów postawy tolerancji, poszanowania odmienności
- 6.Analiza i realizacja praw ucznia w odniesieniu do praw człowieka.
- 7.Promowanie trybu życia zapewniającego zdrowie psychiczne i fizyczne oraz bezpieczeństwo w dorastaniu do dorosłego i odpowiedzialnego życia
- 8.Pomoc w pokonywaniu trudności w nauce

### **4.ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI**

- 1.Podejmowanie działań sprzyjających bezpieczeństwu i zdrowiu młodzieży
  - a)eliminowanie niewłaściwych zachowań uczniów przejawów agresji wobec innych
- 2.Ciągłość działań prozdrowotnych wyrażających się
  - a) dbałością o formę psychiczną i fizyczną
  - b) przygotowaniem do dorastania i dojrzewania do dorosłego życia
  - c) edukacją prozdrowotną
3. Kształtowanie postaw moralnych, tolerancji, poszanowania praw człowieka i właściwej hierarchii wartości
  - a) stwarzanie możliwości kontaktu z pozytywnymi grupami i zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży
  - b) nauka kultury bycia i pozytywnego stosunku do drugiego człowieka
  - c) wzmacnianie zainteresowania nauką szkolną i systematycznego uczestnictwa w lekcjach
4. Doskonalenie umiejętności porozumiewania się z otoczeniem
  - a) kształtowanie poczucia własnej wartości i budowanie adekwatnej samooceny uczniów
  - b) wzmacnianie pozytywnych relacji w grupie, w środowisku szkolnym i z osobami dorosłymi

## **5. NARZĘDZIA STOSOWANE DO OSIĄGNIĘCIA CELÓW**

1. Program wychowawczy szkoły i programy wychowawcze wychowawców klas
2. Aktywne metody pracy z dziećmi i młodzieżą na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych
3. Współpraca z innymi instytucjami specjalistycznymi i edukacyjnymi

## **6. PROCEDURY STOSOWANE W SYTUACJACH ZABURZONEGO ZACHOWANIA**

1. W przypadku występowania zaburzonego zachowania stosowanie następujących metod i form reagowania
  - a) rozmowa nauczyciela z uczniem
  - b) uwaga pisemna o zachowaniu dziecka skierowana do rodziców (wpis do dzienniczka ucznia)
  - c) rozmowa wychowawcy z rodzicami ucznia
  - d) rozmowa ucznia z pedagogiem i psychologiem
  - e) rozmowa rodziców obecności ucznia z pedagogiem i psychologiem
  - f) nawiązanie stałej współpracy wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami dziecka sprawiającego problemy wychowawcze
  - g) w przypadkach koniecznych spotkanie wychowawcze z udziałem rodziców i Policji
  - h) współpraca z instytucjami wspomagającymi diagnozę problemów:
    - PPP, PPR, PCPR
  - i) w przypadku powtarzania się niewłaściwego zachowania – objęcie ucznia „kontraktem”.

Każda forma kontaktu jest udokumentowana pisemnie, potwierdzona przez uczestników spotkania. Dokumentację powyższą przechowuje wychowawca.

2. W trosce o minimalizowanie problemów wychowawczych oraz w celu zwiększania skuteczności oddziaływania do zadań szkoły należą:
  - a) systematyczne monitorowanie postępów w nauce i frekwencji uczniów przez wychowawców i pedagoga szkolnego
  - b) udzielanie informacji o postępach w nauce i zachowaniu dziecka na spotkaniach z rodzicami
  - c) prelekcje dla rodziców – pedagogizacja rodziców

- d) zapewnienie możliwości uzyskania porady pedagoga i psychologa szkolnego przez rodziców, uczniów nauczycieli w rozwiązywaniu różnych problemowych sytuacji
- e) warsztaty dla klas prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego.
- f) opracowanie informacji o pozaszkolnych formach pomocy uczniom mających problemy i przejawiających zachowanie dysfunkcyjne
- g) egzekwowanie przestrzegania regulaminów szkolnych

## **7. SPODZIEWANE EFEKTY**

1. Utrzymanie wizerunku szkoły przyjaznej i bezpiecznej
2. Poprawa frekwencji wśród uczniów
3. Zminimalizowanie negatywnych zachowań uczniów, uczniów tym agresji słownej i wulgaryzmów
4. Ograniczenie zjawiska palenia papierosów, i picia alkoholu
5. Zwiększenie poziomu wiedzy uczniów
6. Stała współpraca z instytucjami profesjonalnymi
7. Zbudowanie przyjaznych relacji pomiędzy uczniami i ich rówieśnikami oraz uczniami a osobami dorosłymi
8. Przygotowanie uczniów do umiejętnego radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych i odpowiedzialności
9. Wykreowanie postaw społecznie pożądanym nastawionych na współdziałanie, na tolerancje wobec odmienności i drugiego człowieka

## **8. METODY POMIARU SKUTECZNOŚCI ODDZIAŁYWANIA**

1. Ankiety dla uczniów
2. Rozmowy z nauczycielami i rodzicami
3. Semestralne analizy wyników nauczania i frekwencji
4. Rozmowy z uczniami
5. Autoewaluacja

## OBSZAR I

### ZACHOWANIE W SYTUACJACH WYPADKOWYCH

Cel ogólny	Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Kształtowanie postaw dbałości o bezpieczeństwo własne i innych	1. Uświadomienie skutków zdrowotnych niebezpiecznych i brawurowych zachowań w szkole i poza szkołą	pogadanki – apele porządkowe	wszyscy nauczyciele dyrektor	cały rok
		zapoznanie z regulaminami obowiązującymi na terenie szkoły (klasa pracowni, sali gimnastycznej, boiska szkolnego, świetlicy, biblioteki)	nauczyciele wychowawcy klas	wrzesień
	2. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w trudnych sytuacjach	zapoznanie z planem ewakuacji szkoły	wychowawcy	wrzesień
		próbna ewakuacja uczniów	dyrektor	wrzesień maj/czerwiec
		eksponowanie w widocznym miejscu telefonów alarmowych	dyrektor	cały rok
		spotkanie z przedstawicielami policji	pedagog dyrektor szkoły	cały rok
	3. Bezpieczna droga do szkoły	pogadanki na zajęciach lekcyjnych	nauczyciele	cały rok
		przyrowadzanie i odbieranie ze szkoły uczniów oddziału przedszkolnego	wychowawcy op	Cały rok
		przeprowadzanie kursu na kartę rowerową zaproszenie służb porządkowych- prelekcja dla uczniów	dyrektor M.FilekII , J.Szuster wychowawcy pedagog	maj/czerwiec  wrzesień

## OBSZAR II HIGIENA

<b>Cel ogólny</b>	<b>Zadania</b>	<b>Formy realizacji</b>	<b>Odpowiedzialni</b>	<b>Termin</b>
Kształcenie postaw prozdrowotnych	Wdrażanie zasad dbałości o higienę	uczenie i przypominanie prawidłowej postawy w czasie nauki i zabawy	wszyscy nauczyciele higienistka	cały rok
		prowadzenie zajęć gimnastyki korekcyjnej	A.Koźbial	cały rok
		spotkania z higienistką szkolną – pogadanki	M.Lebiedzka	w miarę potrzeb
		fluoryzacja zębów	M.Lebiedzka	co 6 tygodni
	2. Kształtowanie postaw związanych z ochroną środowiska	udział w akcji „Sprzątanie Świata”	wszyscy nauczyciele	wrzesień
		Dzień Ziemi – apel	koło przyrodnicze	kwiecień
	3. Podejmowanie działań dla ochrony i poszanowania zdrowia własnego i innych - negatywnego stosunku do alkoholu, tytoniu i narkotyków	wycieczki ekologiczne np. do gospodarstwa w Stryszowie udział w konkursie org. Przez PCPS, MOPS w Wadowicach	nauczyciele przyrody wychowawcy pedagog szkolny	zgodnie z przewidzianym planem wycieczek
		pogadanki na godzinach wychowawczych lekcjach WZR	pedagog, wychowawcy, nauczyciele wżr	Wg planów wychowawczych
		wykonanie gazetki szkolnej na temat profilaktyki uzależnień	pedagog	cały rok
	4. Sposoby organizacji czasu wolnego i uświadomienie znaczenia czynnego wypoczynku	pogadanki na zajęciach lekcyjnych i lekcjach wżr , spotkania klas z podróżnikami, artystami, itd	nauczyciel wżr wychowawcy klas	Wg planów wychowawczych i programu wżr
		wędrówki piesze, rajdy rowerowe, wycieczki, gry i zabawy ruchowe, zajęcia terenowe, wyjazdy na „Aromaty wiedzy”	dyrektor szkoły , nauczyciele wychowawcy klas	cały rok
	5. Uświadomienie skutków uzależnień od gier komputerowych, telewizji, Internetu	pogadanki na zajęciach lekcyjnych, lekcjach informatyki, lekcje wżr, warsztaty pomocowe przeprowadzane przez pracowników PCPS	pedagog, wychowawcy, nauczyciel infor. psycholog	Wg programu wżr
	6. Ukazywanie wpływu reklam i środowiska masowego przekazu na zachowania młodych ludzi	dyskusje na godzinach wychowawczych	wychowawcy	Wg planów wychowawczych

	7. Uczestniczenie w corocznym „Forum Profilaktycznym”- organizowanym przez Centrum Profilaktyki Społecznej w Wadowicach	prezentacja multimedialna wdrożenie nowych metod do pracy z uczniem	pedagog psycholog	grudzień
--	---	--	----------------------	----------

## OBSZAR III

### AGRESJA

<b>Cel ogólny</b>	<b>Zadania</b>	<b>Formy realizacji</b>	<b>Odpowiedzialni</b>	<b>Termin</b>
Kształcenie umiejętności uczniów w relacjach interpersonalnych	1.Uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, negocjowania, przepraszenia i przebaczenia	organizowanie zabaw z zachowaniami grzecznościowymi, pogadanki	nauczyciele nauczania zintegrowanego, wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy pedagog szkolny psycholog szkolny	cały rok
	2 .Zapobieganie przyzwalaniu na zachowania nieakceptowane społecznie, agresywne i dewastujące otoczenie	trening poprawnej komunikacji	nauczyciele dyżurujący, wychowawcy pedagog psycholog	cały rok
	3.Wskazywanie możliwości unikania agresji	promowanie zasad uczciwego sprawiedliwego honorowego postępowania	wychowawcy pedagog psycholog	cały rok
	4.Uczenie rozładowywania napięć: przynoszących ulgę, dopuszczalnych społecznie	zabawy integrujące, dyskoteki, spotkania klasowe, uroczystości klasowe i szkolne	wszyscy nauczyciele	cały rok
		dyskusje, pogadanki	Wychowawcy Psycholog pedagog	wg potrzeb
	zabawy socjoterapeutyczne w klasach 0- III sp i świetlicy, trening antystresowy	wychowawcy 0- III sp i nauczyciele świetlicy psycholog	cały rok	

5. Zapobieganie przemocy i agresji wśród uczniów	uczenie poprzez przykłady właściwego rozumienia solidarności grupowej	wychowawcy i nauczyciele	wg potrzeb
	pogadanki i prelekcje przedstawicieli Policji i Straży Miejskiej	pedagog szkolny przy współpracy z Policją i Strażą Miejską	październik listopad
	edukacja nt. odpowiedzialności karnej nieletnich	pedagog, wychowawcy, policja	cały rok
	zaznajomienie z Konwencją Praw Dziecka	rzecznik praw dziecka	cały rok
	współpraca z Sądem, Policją, Kuratorami Rodzinnymi	pedagog szkolny	cały rok
	konkurs plastyczny „STOP PRZEMOCY”	pedagog szkolny	maj czerwiec
	omawianie przypadków agresywnych, dyskusja na ten temat i natychmiastowe reagowanie	pedagog, psycholog, wychowawcy, dyrektor	wg potrzeb
	rozmowy z rodzicami	wychowawcy	wg potrzeb

## OBSZAR IV

### USPOLECZNIE

Cel ogólny	Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Podnoszenie poziomu kultury uczniowskiej	1.Uczenie współdziałania w grupie rówieśniczej z nastawieniem na szacunek dla różnic między ludźmi	zabawy i spotkania integrujące zespoły uczniów, warsztaty, warsztaty na temat tolerancji	wszyscy nauczyciele psycholog szkolny	cały rok I półrocze
		wspólny udział klas w wycieczkach szkolnych	wszyscy nauczyciele	cały rok
	2.Dostrzeganie osób niepełnosprawnych podeszłych wiekiem, samotnych potrzebujących.	pogadanki na lekcjach wychowawczych w klasach IV – VI i zajęciach edukacyjnych 0 - III	wychowawcy	cały rok
		uroczystość klasowa Dzień Babci i Dzień Dziadka	wychowawcy klas 0 – III	styczeń
	3.Dostrzeganie pozytywnych wzorców, organizowanie integracyjnych zabaw szkolnych	stwarzanie uczniowi możliwości do prezentowania swoich zainteresowań – ekspozycja zbiorów uczniów	pedagog, bibliotekarz	styczeń
	4.Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni	organizowanie pomocy i wsparcia koleżeńskiego	wychowawcy	Wg potrzeb
		pogadanki wychowawcze i zajęcia edukacyjne	nauczyciele	cały rok
	5.Stwarzanie okazji do przeżycia sukcesu	konkursy szkolne, zawody sportowe	opiekunowie kół zainteres. wychowawcy, nauczyciele w-f	cały rok
	6.Wybieranie umiejętności tolerancji, akceptacji, , uczenie odpowiedzialności za siebie i innych, respektowanie własnych praw i praw drugiego człowieka	zajęcia edukacyjne i pogadanki wychowawcze warsztaty	wszyscy nauczyciele psycholog szkolny pedagog szkolny	cały rok

## OBSZAR V

### RODZINA

Cel ogólny	Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Integracja środowiska rodzinnego ze szkołą	1. Integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny	zebrania rodziców, mediacje rodzinne, rozmowy indywidualne z rodzicami Dni otwarte w szkole Festyn szkolny	dyrektor psycholog pedagog wychowawcy klas	zgodnie z ustalonym harmonogramem
		angażowanie rodziców do sprawowania opieki w czasie uroczystości szkolnych, wycieczek i rajdów	nauczyciele wychowawcy	Wg potrzeb
	2. Pomoc rodzinie w sytuacjach losowych, problemach materialnych i społecznych	diagnoza środowiska uczniów	Pedagog Psycholog szkolny	cały rok
		współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę – MOPS, Policja, Sąd Rodzinny, CPR, PPC, PPP	Pedagog Psycholog szkolny	Wg potrzeb
	3. Ochrona praw dziecka w sytuacjach niewydolności rodziny	pogadanki, warsztaty na temat praw dziecka, praw człowieka	pedagog, wychowawcy psycholog szkolny	Wg planów
		współpraca z PPP, PCPR	Pedagog psycholog szkolny	cały rok
		badanie środowiska rodzinnego uczniów – wywiad środowiskowy	pedagog	Wg potrzeb
		wskazywanie dróg uzyskiwania pomocy w sytuacjach dysfunkcyjności środowiska rodzinnego	wychowawcy, pedagog psycholog szkolny	cały rok
	4. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym poprzez wczesne wykrywanie trudności w nauce i problemów wychowawczych	rozmowy z rodzicami – uświadomienie konieczności przeprowadzania badań w PPP	dyrekcja szkoły, pedagog, psycholog	cały rok zgodnie z potrzebami
		paca w grupach koleżeńskich	wychowawcy jako koordynatorzy	Wg potrzeb
		powadzenie zindywidualizowanych i indywidualnych zajęć z dziećmi mającymi deficyty rozwojowe	nauczyciele	cały rok

		poradnictwo dla rodziców w sprawie metod postępowania z uczniem mającym trudności w nauce, zachowaniu	dyrektor szkoły, pedagog, wychowawcy psycholog szkolny	Wg potrzeb
--	--	---	--	------------